

Slovenski

čebelar

Glasilo

čebelarskega

društva

za Slovenijo

v Ljubljani

St. 1 * Januar

Letnik XXXVII

Vsebina:

Koncentracija nektarja — zorenje medu	1	Opazovalne postaje	10
Čebelarstvo in naš kmet	3	Društvene vesti	11
Čebelarstvo v Slovenjgorskem srezu	5	Vesti iz podružnic	13
Čtivo za začetnike	5	Drobiž	14
Nekaj o beguncih	8	Listnica uredništva	16

Domač slovenski zavarovalni zavod je **VZAJEMNA ZAVAROVALNICA V LJUBLJANI** v lastni palači ob Miklošičevi in Masarykovi cesti

V zavarovanje sprejema:

1. Proti požaru:
 - a) raznovrstne izdelane stavbe, kakor tudi stavbe med časom gradbe;
 - b) vse premočno blago, mobilije, zvonove in enako;
 - c) poljske pridelke, žito in krmo.
2. Zvonove proti razpokam in prelomu in steklo proti ubitju.
3. Sprejema v življenjskem oddelku zavarovanje na doživetje in smrt, otroške dote, dalje rentna in ljudska zavarovanja v vseh kombinacijah.
4. Zavarovanje proti vlomu.
5. Posmrtninsko zavarovanje Karitas.
6. Vse vrste zavarovanj nezgod, jamstva in kaska.

Zastopniki v vseh mestih in farah.

Društvena Čebelarna

Ljubljana, Pražakova ulica 13

bo do 15. januarja 1934 kupovala popolnoma suhe in neskvajene voščine po kakovosti za ceno do Din 5'50 za 1 kg franko Čebelarna, odnosno zamenjaval za satnice v tem razmerju: za 1 kg voščin po kakovosti do 15 dkg satnic

Društvena Čebelarna kupuje tudi po najvišji dnevni ceni pristen in lepo rumen vosek

ČEBELARJI, HITITE S PONUDBO VOSKA IN VOŠČIN!

VREDNOST IN PORABA MEDU

SPISAL PROF. JOS. VERBIČ

je naslov knjižici, z lepo barvasto naslovno sliko, ki jo ima v zalogi naše Čebelarstvo društvo po Din 1'50 za komad.

Priporočamo, da si knjižico nabavijo podružnice in vsi čebelarji, ter jo v reklamne svrhe razprodajajo. Na podlagi te knjižice bo jasno vsem, ki jo bodo čitali, kaj je med, kako se uporablja in kake velike vrednosti je.

ČIM VEČ BO RAZDELJENIH KNJIŽIC, TEM VEČJE BO POVPRŠEVANJE PO MEDU.

**Članarina (naročnina) znaša letno Din 40—
(za inozemstvo Din 46—)**

Urejuje: AVGUST BUKOVEC,
Ljubljana, Gruberjevo nabr. 14

čebelarstva društva za Slovenijo v Ljubljani

Številka

1

V Ljubljani, dne 1. januarja 1934 Letnik XXXVII

Koncentracija nektarja — zorenje medu.

Biologično opazovanje.

Dr. Z. — Bistra.

Ob lepem nedeljskem popoldnevu v začetku septembra sedim ob čebelnjaku in gledam proti gozdu, ki se že začne tik nad cesto in se strmo spenja proti železniški progi kot temna kulisa. Vsa ravnina je v solncu, le temna smrekova in jelkova kulisa se polagoma topi v popoldansko senco. Tu pa tam je ozračje prepreženo s pajčevino, ki se sveti v solncu kot srebrne niti. Ozračje je čisto in polno čebel in rajajočih mušic. Proti temni kulisi je možno opazovati vsako čebelo, kako leti, kdaj se začne vzdigovati; vsaka leti komaj do 15 m nad zemljo in se začne vzpenjati v višino šele ob strmem bregu. Izlet je zelo živahen, ker v gozdu je začel mediti babjak. Opazujem to živahno vrvenje v čistem zraku in uživam na tej prekrasni sliki, ki jo je videti le redkokdaj. Pri natančnem opazovanju izleta čebel proti gozdu vidim, da se tu in tam zaškripi v solncu in da padajo majhne popolnoma prozorne kapljice, seveda zelo povečane, v solnčni svetlobi proti zemlji. Te kapljice so bile časoma tako goste posejane v zraku, da se je delala mavrica. Silno me je zanimalo, odkod izvira ta pojav. Po natančnem opazovanju in preiska-

vanju sem opazil, da padajo kapljice skoraj v neposredni bližini čebelnjaka v smeri čebelnega leta in čim bliže gozda tem več, največ pa tam, kjer se začne čebele vzpenjati v višino. Na listih sadnega drevja sem tudi našel zelo majhne kapljice, manjše kot proseno zrno, brez vsakega duha, okusa in barve.

Čim temnejša je postajala v ozadju gozdna kulisa, tem jasnejše in točnejše se je moglo opazovati vse vrvenje v zraku. Na oko sem mogel točno opazovati, da izbrizgavajo to tekočino čebele gredoč na pašo, in sicer vse brez izjeme; pri čebelah pa, ki so prihajale s paše, nisem tega opazil. Ako sem opazoval posamezno čebelo, ki je šla na pašo, sem mogel ugotoviti, da je vsaka izbrizgnila popolnoma prozorno tekočino, in sicer v različnih množinah in z različno silo. Posamezne so jo izbrizgavale že blizu čebelnjaka, največ pa v neposredni bližini gozda preden so se vzpele ob pobočju. Pri izbrizgavanju so se nekatere vzdignile do 2 m bliskoma v zraku, druge na desno ali levo stran, le redkokatera je mirno nadaljevala svojo pot. Slika točno kot da je tekočina izbrizgana iz brizgalke z veliko silo, vsa masa tekočine pa v najfinejših kapljicah v obliki stožca do 30 cm dolžine in potem polagoma padajoča v prozornih, vidnih kapljicah zaradi svoje teže proti zemlji. Slika je bila izredno zanimiva in kar hudo mi je bilo, ko se je solnce skrilo za gozd in je

postalo nadaljno opazovanje nemogoče. Iste prizore sem imel priliko opazovati še tudi nadaljne dni v družbi s sosednjimi čebelarji dotlej, dokler je bila paša dobra.

To opazovanje je bilo izredno poučno in za mene popolnoma novo. Večkrat sem pač opazoval pri prvih lepih pomladanskih dneh trebljenje čebel, ki se vrši na isti način, pa se že v zraku vidi, da so iztrebki močno rjavo ali rumeno barvani. Tekom dolgega zimskega počitka se je v čebelinem debelem črevu nabralo dovolj blata. V navedenem primeru pa gre za izločevanje vode pri izletu ozir. ponovnem izletu. Nobenega dvoma ni, da gre v tem primeru za izločevanje vsaj večjega dela vode iz nektarja, ki ima do 75% vode. Vsekakor so prinašale čebele s paše zelo redek nektar in ga že spotoma in v panju zgoščavale v svojih notranjih organih ter odnesle vso odvišno vodo takoj pri prihodnjem izletu venkaj. Svojega nepotrebne bremena so se znebile najrajši tam, kjer jih je čakal največji telesni napor. Ne moremo si predstavljati, kje bi sicer dobile čebele to vodo in čemu bi jo nosile s seboj na te kratke razdalje. Tudi anatomičen ustroj čebeline golše (mehurčka za med) in želodca (srednjega črevesa) ter zelo, zelo komplicirana zveza med obema po zaklopnici, ki lahko rabi kot filter in njegova duplikatura, ki se more približati skozi vso golšo neposredno k spodnjemu delu požiralnika, pa tudi močna muskulatura mehurčka za med in zgornjega dela debelega čreva, vse to daje tudi anatomičen predpogoj za svojstven ustroj notranjih delov čebele, da ji je mogoče nektar hitro zgoščavati že v svojem telesu in hitro odstranjevati vso odvišno vodo.

Ker pa je znano, da izleti čebela takoj na pašo, kakor hitro je odložila svoje breme, si po mojem opazovanju ne moremo misliti drugega, kakor da so čebelni notranji organi zmožni hitro zgostiti nektar, invertirati sladkor, da odloži čebela v celico že skoraj koncentriran med, se vrne takoj na pašo in odnese s seboj vodo, ki jo izbrizga skozi ampulo v zraku. Med v

satovju, sprva še redek, zori še nadalje po pojačanem prepihu po čebelah in naravnim potom, ne pa po ponovni predelavi po čebelah. Pri vsakem pitanju podnevi in primernem vremenu začno čebele močno izletavati in se vračajo v krogih takoj nazaj v panj; zunaj v zraku so se znebile vode, ki je bila primešana medu. Tudi če pregledavamo ob dobri paši zvečer satovje, bomo opazili pač bolj redek med, ki ima že skoro poln okus, nikdar pa ne nektarja s 75% vode.

Iz tega bi kratko sledilo:

1. Da je čebelni medni mehurček zmožen zelo hitro zgostiti nektar, ozir. izločiti vodo.

2. Da čebele že istočasno sladkor predelajo v levulozo in primešajo potrebno količino mravljinčne kisline za konserviranje.

3. Da čebele-nabiralke odnesejo same skoraj vso odvišno vodo takoj pri prihodnjem izletu.

4. Da zori, ozir. dozori med v celicah polagoma po umetnem prepihu po čebelah in naravnim potom.

Kakor razvidno je teorija čebelarskega očeta drja. Dzierzona, ki trdi, da čebele izbrizgavajo vodo, bolj pravilna kot druga, ki pravi, da čebele odstranjujejo vodo samo s pahljanjem. Glavni del vode odnesejo čebele in le majhen del se izloči s prepihom.

Vsekakor bi bilo umestno, da bi tudi sočebelarji skušali opazovati opisane pojave, ker vsak bo stvar drugače videl in razlagal. Na podlagi teh opazovanj bo mogoče vso teorijo o zgoščavanju nektarja in zoritve medu po čebelah točno dokazati, kako hitro in naravno se vrši ta proces v čebelnih notranjih organih, kakšen je proces zorenja medu, skratka pojasnimo nekatera biologična svojstva čebele, ki so nam bila doslej bolj ali manj nejasna.

Op. ured. Natančno take pojave je lani ob ajdovi paši opazoval g. Fran Košak na Grosupljem. Čebele so vodo izbrizgavale v toliki meri, da je poklical svojo gospo soprogo, da tudi ona vidi ta nenavadni prizor.

Čebelarstvo in naš kmet.

Ludovik Puš.

II. (Nadaljevanje.)

Ali je našemu kmetu čebelarstvo potrebno? Prav za prav nepotrebno vprašanje! Če je naš kmet mali in srednji posestnik, potem je odvisen od vseh gospodarskih panog in mu je vsak, tudi neznatnejši dohodek dobrodošel. Če bi se poprijel le ene panoge, druge pa zanemaril, bi bilo zanj usodno. Na naših kmetijah goje do mala vse: živino, prašiče, perotnino, obdelujejo polje, sadovnjak, vrt, kjer je lega tudi vinograd itd. Od vsake panoge nekaj, vse skupaj pa družino redi. Gotovo ne bi bilo odveč, če bi naš kmet tudi od čebel kakšen dinar dobil, saj je za denar na kmetih vedno velik križ. Kako bi mu tak dohodek prav prišel! Tembolj, ker ta panoga, ko je enkrat dobro uvedena, v normalnih razmerah ne stane več veliko, ker za čebele ni treba spravljati ne sena, ne repe, pese, ovsa itd.

Da bi se povrnila stari časi, ko so naši dedje modrovali, koliko bodo vzeli za roje, ne moremo pričakovati. S tem je pa tudi našemu častitljivemu kranjiču odbila zadnja ura. Z velikimi častmi, kot se zanj spodobi, ga bo treba počasi spraviti v muzej k starim žlamborom in podobnim znamenitostim. Čas hiti in mi moramo hiteti z njim! V kolikor bi se dala poživiti trgovina z živimi čebelami, v toliko bi kranjič še obdržal svojo veljavo. Toda ti upi so precej prazni. Treba bo našega kmeta pripraviti, da se sprijazni z modernim načinom čebelarjenja in z modernimi panji. Stara garda se ne bo dala premagati in je po mojem mnenju pri njej uspešno delo zaman; treba je pričeti pri mladini, tu pa vztrajno in smotreno, bolj kot do sedaj. Saj se za to nudi dovolj prilike, na pr. v kmetijskih nadaljevalnih šolah, v kmetijskih šolah in po raznih splošnih gospodarskih tečajih. Zlasti v kmetijskih nadaljevalnih šolah bi bilo treba prijeti za delo in učencem razjasniti pojme in jih pridobiti

za novo čebelarjenje. Čebelarska organizacija bi bila poklicana sporazumno z merodajnimi činitelji v te šole pošiljati nalašč za kak dan predavatelja, ki naj bi skrbno pripravljen jasno pokazal na položaj, razbil razne predsodke in tako postavil temelj nadaljnjemu uspešnemu delu v tem pravcu. Mladim fantom bi bilo predvsem dati trdne in preizkušene smernice za uspešen pričetek. Pričenja se namreč z enim panjem, z rastočim veseljem in zanimanjem naj raste tudi število družin — in uspeh bo gotov! Obenem bi bilo kmetskim fantom treba pojasniti, da čebelarstvo spada na kmetsko posestvo kot del gospodarstva, kar je pravilno in normalno. Nikjer ni zapisano, da je ta gospodarska panoga zgolj za razvedrilo gospodi.

Samo lepa beseda pa seveda ne bo zalegla, zlasti ne pri kmetskem človeku. Treba bi bilo za začetek dejanske pomoči, ki je lahko izvedena na različne načine. Tukaj navajam le en primer, ki bi bil morda precēj primeren. V okolišu vsake kmetijske nadaljevalne šole bi bilo treba dati onim mladeničem, ki pokažejo posebno veselje do čebelarstva, po 1 A.-Ž. panj zastonj na posodo za 2 do 3 leta. V tem času bi si — če je zanimanje dovolj veliko — nabavil sam drugega in morda še enega (s pridnostjo in vnemo se marsikaj doseže), izposojenega bi pa vrnil ali pa kakorkoli odplačal. V ta namen bi bilo izdelati točen načrt — jaz navajam le zamisel. Nekaj podobnega je že izvajal svoj čas oblastni odbor in za njim banska uprava, žal le, da je to vse zopet hitro ponehalo, ne da bi se pokazali vidni uspehi. Ti vzorni panji bi služili za vzorec, po katerem bi si jih spretnejši fantje sami izdelovali. Začetek bi bil storjen, seme vsejano. Kdo naj to izvede? Denarno mora to stvar podpreti brez dvoma oddelek za kmetijstvo pri banski upravi, ki je dolžan pospeševati vse gospodarske panoge. Organizacija naj bi se pa izvedla s pomočjo našega društva, po njegovih navodilih in njegovim sodelovanjem. Na teh temeljih bi bilo graditi dalje. Onih kmetskih čebelarjev ne bi smeli pre-

pustiti njih usodi, ampak bi bilo treba voditi točen seznam in se zanimati za njih napredek. Mislim, da bi na ta način čebelarstvo zopet zasadili v naša kmetska posestva in sicer v obliki, ki ustreza sedanjim gospodarskim razmeram in napredku te panoge. Kar je starega, bi odmrlo, novo pa bi rastlo in se razvijalo.

Da se pa ti pričetki ne bi klavrno ponesrečili, bi bilo treba skrbeti tudi za izobrazbo teh mladih čebelarjev. Prirejati bi bilo zanje predavanja in jim preskrbeti zlasti čebelarske knjige, ki se danes praše po policah. Za malo denarja bi se dobile in posodile. Od časa do časa bi se pa v posameznih krajih prav za takšne napredne mlade čebelarje prirejali posebni poučni sestanki in razgovori. Vse to je izvedljivo. Tudi v denarnem pogledu. Saj se dobi denar celó za druge manj važne in potrebne reči. To pa ne bi niti toliko stalo. Če bi naročili 100 panjev na leto, bi stalo to na pr. 22.000 Din, 100 knjig pa 2000 Din. Predavanja pa tudi majhen znesek. Niso to številke, ki bi se jih bilo ustrašiti. Če bi bil pa uspeh količkaj ugoden, bi imeli v nekaj letih lepo število mladih kmetijskih čebelarjev, glasnikov novega razmaha te panoge na kmetih.

Vsem drugim zadržkom, ki smo jih zgoraj našteali, bi se pa odpomoglo z idejo skupnosti. Zdi se, da je ime zadržuga strašilo za našega kmeta, za našega čebelarja sploh pa še posebej. Vendar bo čas še bolj kot doslej pokazal, da je napredek mogoč le v skupnosti, najidealnejša skupnost je pa lepo urejena zadruga. Ali nismo Slovani, ki so nekoč samo v zadrugah živeli? Če čebelar, ki ima 5 panjev, ne more sam poslati čebel na pašo, se jih pet, šest ali deset domeni; sestaviyo točen načrt in že je tu skupnost, če hočete zadruga, ki potrebuje le formalnih pravil in odobrenja oblasti. Namesto 5 panjev jih imajo 50 ali še več, ki se jih že izplača skupno poslati kam v pašo.

Isto je z dragim čebelarskim orodjem (točilom, stiskalnico za vosek in drugim). Vem, da pravite: nemogoče! Jaz pa pra-

vim: je mogoče in mora biti! Ljudi je treba od mladega vzgajati za skupnost in odstranjevati vzroke, ki skupno delo ovirajo in onemogočajo. Prepričan sem, da bi se pri mladih ljudeh s preudarnim nasvetom in dobrohotno pomočjo moglo doseči, česar pri starih ni več mogoče.

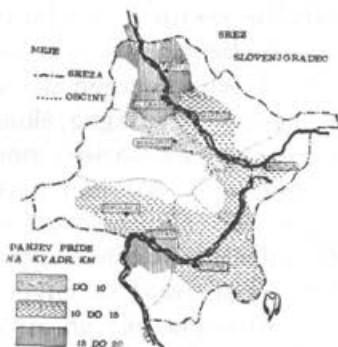
In slednjič — prodaja pridelka. Ponoviti moram, kar sem že zapisal, da bi bilo namreč treba ustanoviti v ta namen organizacijo, po kateri bi sleherni član, četudi je s kmetov in daleč od prometnih središč, mogel svoj med prodati prav tako, kakor čebelar v mestu ali tik mesta. O tej stvari ne bom izgubljal besed. Ravno v lanskih številkah Slov. Čebel. sem razmišljal o takšni organizaciji in ni treba onega ponavljati. Le to naj še dodam, da vidim v tej organizaciji močno podlago za sicer počasen, vendar edino uspešen napredek čebelarstva na kmetih. Ako nam je kaj na tem, da pomagamo slovenskemu kmetu, gradimo in delajmo v to smer. Z vsemi sredstvi pripravljajmo takšne pogoje, da bo tudi naš bodoči kmet s k i mali čebelar uspešno lahko gojil čebelo, simbol naših kmetij v minulih stoletjih, ki so nam dale Antona Janšo! Nekoč je ugleden čebelar samozavestno izjavil, da imajo za narodno gospodarstvo pomen le velečebelarstva. Ne morem mu pritrditi. Prav je imel le v primeru, da nam razmere vsa mala čebelarstva uničijo. Če jih ne bomo ponovno zasadili v kmete in skrbno negovali, se bo to res kmalu zgodilo. Potem bo imel prav. Za narodno gospodarstvo imajo pa tudi mala čebelarstva pomen, le pogoje jim je treba nuditi, da se morejo uveljaviti. Naš kmet ne bo nikoli velečebelar, marveč mali ali srednji čebelar, pa bo v ugodnih prilikah pet takšnih zaleгло enega velečebelarja; imeli pa bodo isti narodnogospodarski pomen, če ne znatno večjega. Kapital, ki leži v cvetnih čašicah po njih zemlji, bo tudi njihov in oni ga bodo gotovo znali v obliki denarja vsaj toliko plodonosno naložiti kakor velečebelar. Oplojal pa bo naš kmetijski stan, ki je osnovna celica bodočnosti našega naroda in države.

Čebelarstvo v Slovenj- graškem srezu.

Srez Slovenjgradec leži v gorskem predelu med Savinjskimi alpami in Pohorjem. Je močno hribovit in ga globoko režejo razne doline. Največja dolina se vije od severa proti jugu ob reki Mislinji in nato ob Paki.

Zemljepisnim prilikam odgovarjajoča je kultura zemlje in čebelarstvo. Nad polovico — nekako 255 m² — površine pokrivajo gozdovi, višje ležečih travnikov je 73 km², obdelane zemlje pa le 170 km².

Čebelarstvo je še dovolj močno razvito, vendar čebelarijo le bolj na roje, ker jih

k temu silijo gorske pašne prilike. Zaradi tega prevladuje povsod kranjič, ki jih je v srezu 2339. Panjev s premičnim satjem pa je 1073, med njimi 538 A.-Ž. panjev, 440 dunajčanov, 16 ameriških in 79 panjev z malimi satniki.

V vsem srezu je 486 čebelarjev, ki imajo nekako 3412 panjev. Izvečine so to mali kmečki čebelarji izpod 10 panjev, le malo jih ima preko 25.

Pašne prilike so srednje dobre. Največ pridelajo cvetličnega medu in poletnega na otavi. Ob gozdnih obronkih globokih dolin med nekatera vroča poletja gozd. Ajde sejejo komaj za domačo pašo; po vsem srezu je je posejane komaj za 6 km².

Najbolj se je čebelarstvo razvilo okrog Slovenjgradca in v občini Pameče, kjer pride po 18 panjev na km². Okolica Šoštanja jih ima po 16 na km². V drugih občinah pride na km² 10—15 panjev, le v Podgorju pod 10.

Čtivo za začetnike.

Ludvik Puš — Ljubljana.

Spet smo zaključili leto! Spomini nanj so za pravo čebelarско srce bolj žalostni nego veseli. V novem letu bomo morali prositi sv. Ambroža, da živi v bodoče v boljšem prijateljstvu s svojimi nebeškimi tovariši, ki odločajo o vremenu. Kar je pa bilo, je bilo — sedaj pa pogumno naprej z novim upanjem in novim pogumom!

Tale oddelek našega lista je — kakor naslov pove — namenjen začetnikom, ki so potrebni navodil, kaj, kdaj in kako naj to ali ono pri čebelah opravijo. Razumljivo je, da so opravljeni vsako leto prilično isti, zato pa tudi navodila podobna. Kaj novega torej starim čebelarским prijateljem ne bom mogel pripovedovati, čeprav bi rad navodila tako pisal, da bi vsak čebelar imel korist od njih, tudi »stara garda«. Pa tudi če ne bodo za vas pisana, se vendarle v tej številki najprej baš do vas obračam: Kaj naj pripovedujem in čast ter prostor tratim, če pa ni čebelarškega naraščaja, ki bi s pridom nauke sprejemal in jih uporabljal! Naše čebelarške vrste so se zadnja leta razredčile, mladih čebelarjev je premalo in pomen našega čebelarstva se bo pričel manjšati. Zlasti je zginita ta lepa gospodarska panoga z naših kmetij, posebno v krajih, ki so daleč od večjih selišč in prometnih sredstev. Koliko žlahtnega soka cvetja se po teh krajih posuši, ljudje pa za drag denar sladkor kupujejo. V imenu skupnosti, ki nam je bolj kot kdaj potrebna, vas prosim, da sedaj pozimi, ko delate načrte za novo leto, mislite na napredek celotnega našega slovenskega čebelarstva in poskusite spraviti v naše vrste vsak vsaj po enega mladega začetnika. Takoj ga ne boste pridobili, da bi postal član društva. To niti ni potrebno. Lahko pa sklenete, da Slov. Čeb. ne boste prečitali zgolj sami, nato ga pa vrgli na polico, marveč da ga bodo dobili v roke novi ljudje, katerim bo lahko budil zanimanje za čebelarstvo in jih privedel najprej v vrste čebelarjev, potem pa med

člane društva. Če bo vsak izmed društvenih članov dal brati glasilo enemu ali dvema novima bodočima čebelarjema, bo »Čtivo za začetnike« doseglo svoj namen, namreč da s praktičnimi navodili pomaga začetnikom preko prvih težav in jim budi veselje do čebel.

Dragi mladi čebelarski prijatelji! Ne poznamo se, pa vam vendar pišem in bom odslej vsak mesec. Da vas ne bo preveč »firbec« lomil, vam moram povedati, kdo sem in zakaj vam bom pisaril. Deset let sem bil na grmski kmetijski šoli, pasel čebele in mlade kmečke fante učil in krotil. Pa smo se radi imeli s fanti in s čebelami in upam, da bomo tudi mi kmalu postali prijatelji. Sedaj sem v Ljubljani, a od čebelic nisem mogel vzeti popolnega slovesa. Nabavil sem si nekaj čebel in sem tedaj prav za prav začetnik kot vi.

Vas, mladi čebelarji, bom imel v mislih, ko bom pisal ta pisma. Stare, v dobrem in hudem preizkušene čebelarske »veterane«, bi bilo odveč navajati na to in ono, ker ima vsak že svoj prav, četudi morda ni vedno pravilen. Ali pregovor govori o navadi in železni srajci, zato nimam namena spreobračati starih »grešnikov«. V njih roki tudi ni bodočnosti našega čebelarstva. Mi se pa borimo za bodočnost, katere nositelji ste vi, predvsem mladina na kmetih, kjer je pravir vse narodove sile.

Ko govorim o kmetih, kjer mora čebelarstvo zopet najti trdna tla, ne morem prezreti mladih navdušenih borcev za razcvit kmečkega stanu — absolutov kmetijskih šol. Nekaj nad 300 je med njimi bivših mojih učencev, raztresenih po vsej slovenski domovini. Osnovnih čebelarskih nauk in ljubezni do čebel smo se skupno učili. Zdaj pa zopet skupno poprimimo za delo in s skupnim naporom skušajmo dvigniti čebelarstvo na kmetih. Pomagajte pa tudi drugi, ki niste bili moji učenci! Vsak absolut bodi v svojem okraju glasnik napredka tudi v čebelarstvu. V naše zapuščene čebelnjake mora novo življenje! Saj smo Slovenci čebelar-

ski narod, naše kmečke matere sin Janša, čebelar svetovne slave, naše zemlje čebela pa po svojih odlikah prišteta med najboljša na svetu! Mi pa naj bi pustili, da čebelarstvo po naših kmetijah izgine?

Zunaj je zima in čebele mirno žde v panjih ter čakajo dneva odrešenja, ko jih solnce pokliče na delo. Čebelarji se moramo pa že sedaj pripraviti, kako bomo spomladi uspešno začeli. Ti, ki še imaš nekaj panjev in ti, ki boš na novo začel, sta približno na istem. Oba želita doseči neko določeno število panjev, kolikor jih bosta pač mogla opravljati. So tudi kranjčkarji, ki bi radi pričeli čebelariti v A.-Ž. panjih. Vsem bom v teh-le pismih skušal najboljše svetovati, da jih obvarjem razočaranj, a obenem prižgem pravo čebelarsko navdušenje, svarim pa tudi pred preveliko vnemo, ki utegne škodovati.

Ko smo otroci »čmrljarili«, smo pričeli tako, da smo takoj, ko smo prve čmrlje ogrenili, postavili uljnjaček, si od mame zagotovili zadostno število škatlic od cikorijske, nato pa šli iskat še novih čmrljev. Bili smo pač otroci in smo po otroško ravnali. Čebelarji ne bomo tako pričeli! Ne bomo kupili več panjev čebel hkrati, ne gradili najprej čebelnjaka in si ne nabavili večjega števila panjev. Tak navdušen začetek ima navadno kaj slab konec. Četudi je kdo prebral eno ali več čebelarskih knjig in vso čebelarsko teorijo dobro proučil, vendar še ni čebelar. Pri prvi priliki ga lahko čebele postavijo pred zažigon, ki jim ne bo kos, ali pa bo zaradi samozvestne vsevednosti zagrešil napake, ki mu lahko čebelarstvo popolnoma uničijo. Škoda bo zaradi velikega obrata zanj občutna, velika pa tudi za vse čebelarstvo tiste okolice, ker uničuje s slabim zgledom navdušuje pri drugih čebelarjih.

Zaradi stiske za denar bo najbolj prav začeti tako, da si tekom zime nabaviš, ali, če si sam kaj mizarja, narediš enega ali dva A.-Ž. panja. Panji so dragi, saj se cena še vedno suče okrog 200 Din za komad. Ravno zaradi visoke cene pa jih izdelujejo vse vrste »mizarji«, seveda ceneje, vendar te

zelo svarim, da bi zaradi nizke cene kupil slabo in nepravilno izdelan panj. Taki panji so že marsikateremu začetniku do kraja podrli navdušenje in veselje do čebel. Ni vsak mizarški šušmar sposoben, da dobro izdelata A.-Ž. panj; celo izučeni mizarji ga polomijo, zlasti takšni, ki jim je vseeno za »noht« gori ali doli. Izdelava mora biti kar se mere tiče naravnost do pičice natančna. Poleg tega mora biti panj toliko trdno izdelan, da prenaša vsako prevažanje. Če se hočeš sam lotiti dela, se predvsem vprašaj, ali si zmožen kaj takega napraviti. Ako si in imaš popolnoma suh in zdrav les, si preskrbi točno po predpisih izdelan panj za vzorec. Tak vzorec izroči tudi mizarju in zahtevaj, da je novi panj čisto tak kot vzorec. Preden ga vzameš, se prepričaj o točnosti izdelave na ta način, da vse notranje dele med panjema zamenjaš. Če gre brezhibno, je delo dobro izvršeno, če ne, panja ne vzemi. V bodoče pazi, da bodo vsi panji, ki jih boš naredil, ravno tako natančno izdelani. Jamčim ti, da mi boš nekoč zelo hvaležen za ta opomin.

Za namestitvev panjev se kmalu najde primeren prostor. Nastrešek pri hiši ali skednju ali kozelcu, koder ne hodi živina in je nekoliko pred burjo v zavetju, nam za silo nadomestuje čebelnjak. Samo da je za panji dovolj prostora. Poleti je kmalu kje dobro, čez zimo bomo pa družine že spravili na varno ali na podstrešje, ali pa v suho klet.

Spomladi, marca meseca, bomo kupili enega ali dva kranjiča in v božjem imenu pričeli. Za kranjiče, ki morajo biti močni, bo treba šteti takole kakih 80 do 100 Din za panj. O tem bomo še pozneje govorili, ko bo čas za to, sedaj to reč le zato omenjam, da boš vedel, kako globoko bo treba v žep poseči.

Za vas pa, ki imate že nekaj panjev, a je vaše čebelarstvo še v povojih, velja poleg že povedanega še tole. Če ste v redu zazimili družine, bodite zaradi prezimovanja kar brez skrbi. Vaše vrste čebelarji so preveč v skrbah, ali so čebele še žive, pa

trkajo po panjih in drezajo vanje, ne vedoč, da je za dobro prezimovanje potreben mir. Vsako vznemirjanje o nepravem času vzame življenje večjemu ali manjšemu številu čebel, ki zapuste zimsko gnezdo in v mrazu otrpnejo. Čebelno trupelce namreč ne prenese hladu pod 10 stopinj C nad ničlo. Živalca sicer takoj ne pogine, čeprav je kakor mrtva. Vzemí jo v roko in dihaj vanjo, pa ji boš zopet prigrigel življenje. Če pa ima že iztegnjen rilček, ji ni več pomoči, ker je mrtva.

Neugodno prezimovanje povzroča nenakomerna toplina zimskih mesecev. So zime, ko kar mesec ali dva tišči mraz živo srebro stolno pod ničlo. Za prezimovanje čebel ugodno! Ako se pa hud mraz menjava z gorkim južnim vremenom, je slabo. Toda pomagati kaj prida ne moreš. Kvečjem na ta način, da braniš solncu segrevanje panjev in da ob prav toplih dneh odvzameš blazine iz panjev (in jih presušiš) in tako panj hladiš. Seveda jih moraš takoj, ko pritisne nov mraz, dati nazaj. Malo razburjenja čebelam manj škoduje, kakor če bi se zaradi prevelike toplote razlezle in bi jih potem hipoma zalotil nov mraz. Od konca januarja dalje pa ne smemo več odstranjevati odej, ker je v panjih že zalega.

Da se ne udomači v kakem panju rovka (majhna miška), je treba — če si bil pozabil jeseni — preprečiti »gostu« dohod s kovinskim zapahom, ki ga obrni na trotje zareze.

Ko po dalj časa trajajočem mirnem prezimovanju nastopi lep topel dan in solnce gorko posije tako, da je v senci kakih 10—12 stopinj C, odvihaj brade in odstrani deske, ki varujejo panje pred solnčnimi žarki. Žrela so itak odprta. Čebele prično izletavati in se trebiti. Sneg pred panji moraš že prej odkidati vsaj kake tri metre naokoli, da sedaj čebele ne padajo vanj. Ako kak panj ne izletava, mu že ni sile. Pusti ga pri miru!

Vesten čebelar svojih živalic nikoli ne pusti dalj časa v nemar, tudi pozimi ne. Večkrat gre do njih in pogleda, ali niso

žrela zamašena z mrvicami, z ledom ali morda s snegom, ki ga je nanesla burja. Vse to odstrani. Pri vsakem panju prislušuj in preceni glas družine. Moraš pa seve imeti vsaj nekaj posluha za te vrste muziko. Mirno, enakomerno šumenje, ki se glasi rahlo in prijetno, je znak, da je vse v redu. Razburjeno, višje in neenakomerno šumenje je pa znamenje nereda v panju. V mrazu družini ni pomoči, ker ne gre, da bi začetnik sedaj razkopaval gnezdo; le če je morda žejen mu pomagaj na ta način, da položiš pod deščico na rešetki več plasti v mlačni vodi namočene tkanine (platna, kotenine, vate ali kar si boš). Vzemi ga samo na piko in čakaj prve ugodne prilike, da mu pomoreš. Kako boš to napravil, bom povedal prihodnjič. To pa moram še povedati, da v hudem mrazu (okrog —15° C) čebele zaradi mraza ostreje šume, a šumenje je enakomerno in se razloči od prej omenjenega. Nič se ne boj zanje, ker se krepko bore z mrazom!

Sedaj je najlepši čas, da vzameta oba — ti, ki boš šele začel in ti, ki si že — čebelarstvo knjigo v roke in točno proučita vso čebelarstvo teorijo. Ne samo prebereta, ampak po večkrat preimata vse, da se vama vtisne v spomin in se ena snov poveže z drugo v celoto, ki bo res zanje. Zavedajta se vedno, da je znanje vseh poglavij iz čebelarstva življenja neobhodno potrebno slehernemu čebelarju, ki naj postane zares čebelar. Škoda, da trenutno še nimamo novejših čebelarstvenih knjig, ki pa bo — če Bog da — kmalu izšla. Za sedaj si pa preskrbita Janševo knjigo Popolni nauk o čebelarstvu, ali pa stare letnike Slov. Čebelarja. V teh spisih bosta našla prilično vse najpotrebnejše nauke. Saj se čebele nič ne modernizirajo, v najnovejšem času pa (razen bolezni) ni bilo odkritih nobenih važnejših stvari, ki bi ovrgle kak prej veljaven nauk. Teorija o čebelni družini, o telesnem ustroju matice, čebele in trota, o delu in namenu vseh treh itd. se skoraj ne izpreminja; deloma se menjavajo le čebelarjeva opravila, ki so v zvezi z različnimi načini če-

belarjenja. O tem bomo pa najvažnejše stvari itak tekom leta na tem mestu obravnavali. Nobeden od vaju ne zamudi obiskati vsakega tečaja ali predavanja čebelarstva vsebine, če le ni predač. Živa beseda je za dve knjigi! In pomnita oba: ne si domišljati nikdar nikoli, da že dovolj znata in vsta, da vama pouka ni treba. Ta je bosa! Tudi jaz, ki vama to pišem in z menoj še marsikateri izkušen čebelar, ne vemo vsega in nam čebele kaj rade takšno zažodejo, da je kar ne znamo tebi nič meniti nič plesati. Pa bi kateri od vaju znal, ki zares še čebelarstvo platno prodajata?

Brez zamere! Dobro vam hočem vsem skupaj! In vas do prihodnjega pisma po slovensko čez hribe in doline pozdravljam.

Nekaj o beguncih.

Jožef Miklič — Dobropolje.

Predlanjskim so čebele pri nas v Dobropoljah bolj malo rojile, pa so prav pogodile, ker je bila bolj slaba letina radi prevelike suše. Rojev je pobeignilo le malo. Čebele iz drugih krajev so nam hotele nadomestiti izgubo naših pobeignih rojev, in to so tudi storile. V področju naše podružnice smo skupno našli 37 rojev. Precej jih je pa ostalo po duplih v gozdu.

Jaz sem tudi dobil šest ubeglih rojev, in kar z lahkoto, nisem jih iskal. Ko sem bil na obisku pri nekem čebelarju, je kar naenkrat priletel roj nad čebelnjak. Začel se je mešati med domačimi čebelami pred čebelnjakom. V nadi, da se usede na kako drevo, smo ga nekaj časa pustili v miru, čez nekoliko minut se je pa začel oddaljevati. Da bi ne šel naprej, smo začeli po stari navadi metati prst nanj, pa ni pomagalo. Čebele so se pomikale proti gozdu. Nekaj časa smo tekli za njimi, ter kmalu obupali, ter pustili roj, da si je sam poskrbel dom. Še tisti dan je šel dotični čebelar v gozd v smeri kamor je roj letel. Nadejal se je, da ga najde, ker je vedel za več votlih dreves. In res, namesto enega je našel dva, ali ta dva sta bila že po več dni v duplih, kar je spoznal po satju, ki so ga že precej imele. Omenjeni roj smo pa tako napodili, da je letel najbrže več kilometrov do gozda, v katerem sem imel pa jaz svoje pastí, kjer sem ga drugi dan tudi dobil.

V omenjenem gozdu, oziroma stelnjških je ponekod ob vznožju hriba precej redko in de-

belo drevje. To je pa kakor nalašč za čebele, in se tu prav radi ustavljajo roji ter iščejo votlih debel. Ker so jih tu že veliko našli, so ljudje pri ogrebanju uničili skoro že vse votline, tako da se skoro že nimajo kam naseliti. Zamislil sem si, da bi bilo dobro napraviti primerne zabojčke in jih obesiti na drevje. To sem tudi storil. Vzel sem nekoliko starih panjev, prerezal čez pol ter dobro zabil in vse razpoke zamazal z voskom, v dno sem pa prirezal žrelo. Ob rojčitvi sem nesel panjiče v gozd ter jih obesil po starih deblih, koder čebele najrajši iščejo votlin. Panjiče sem skril tako, da jih ljudje tako hitro niso opazili. Cez teden dni sem šel pogledat, če so se morebiti že v kakem panjiču naselile čebele. Ravno ko pridem pod bukev, na kateri je visel panjič, že od daleč vidim, da kroži roj okrog drevesa, panjič je bil pa ves črn od čebel. Splezal sem gori ter gledal, kako so se spravljale v panjič. Ker je šlo bolj počasi, sem jih pustil in šel pogledat še po drugih drevesih, pa ni bilo še nič. Opazil sem na nekem hrastu, kako so čebele silile v votlino, kjer so se bile pa naselile mravlje, mravlje so se bile pa tako razdražile, da so kar lovile čebele. V nekoliko minutah so se čebele odstranile, in šle iskat drugam. Bližnji panjič je bil nekoliko sto metrov od tu, šel sem do njega ter opazil, da leta nekoliko čebel noter in ven ter ogledujejo panj od vseh strani. Pustil sem vse pri miru in odšel domov, češ, enega že imam, drugi pa še pride, če danes ne, jutri pa gotovo.

Proti večeru sem vzel panjiča za izmenjavo, ga oprtal na hrbet, sedel na kolo ter hitro vozil proti omenjenemu gozdu. Ker so se pomikali debeli oblaki od Velikih Lašč, je bilo treba hiteti. Da bi pogledal, če je priletel tudi v drugega panjiča že roj, ni bilo časa. Ker je že grmel in treskalo po hribu od Velikih Lašč, sem hitel, da vzamem panjiča s čebelami ter nastavim praznega, toda na drevesu gre vse bolj počasi, kakor bi človek mislil. Preden sem spustil panjiča na tla, so že padle prve kaplje. Nato sem hitro privezal praznega, šel doli, oprtil panjič s čebelami ter tekkel po hribu navzdol, kakih pet minut daleč, kjer sem pustil kolo. Usedel sem se nanj, ter vozil s tako brzino, da nisem videl ne kamna, ne kotline pod kolesom. Nebo se je stemnilo, strele so švigale tako, da je bilo kar groza. Nekoliko sto metrov od doma me je pa oblila ploha. Čeravno pol ure hoda, sem kar padel domov. Unesel sem ga pa le, čeravno moker. Drugi dan sem šel pogledat, če je v omenjeni panjič zadel roj, katerega ogleduhinje so iskale po deblih. Ker je nekoliko čebel že obletavalo panjič, nisem se motil: že izpod drevesa sem opazil, da iz panjiča izletavajo

čebele na pašo. Splezal sem gori, pogledal pri žrelu ter videl grozd čebel v panjiču. Proti večeru sem storil enako kot prejšnji dan, samo da ni bilo treba tako hiteti, ker je bilo vreme jako lepo. Tako sem imel že dva begunca. Čeravno nista bila velika, sta bila videti kakor princi iz kranjiča. Vsadil sem ju v eksportna panja na 7 satnikov. Čez nekoliko dni sem dal vsakemu po en sat medu in roja sta prav lepo napredovala.

Prihodnjo nedeljo sem šel zopet pogledat. Na drevesu, na katerem sem bil dobil prvi roj, je bil v panjiču zopet roj. Splezal sem gori in gledal, kako se čebele vedejo. Urno so izletavale ter pridno donašale obnožino. Videlo se je že satje skozi žrelo. Spoznal sem, da so najmanj že tri dni v panjiču. Škoda, da nisem šel že kdaj prej pogledat, no, pa saj zvečer te spravim na satnice v eksportni panj, sem si mislil.

Pustil sem ga ter šel doli. Na začudenje vidim kakih dvajset metrov proč na drugem drevesu, kako obletavajo čebele votlino, v kateri so bile pred tednom še mlade žolne. Splezal sem gori ter videl, da roja ni še notri in ga tudi najbrž ne bo, ker votlina je premajhna. Kaj naj storim? Ko bi bil vzel roj že prej iz panjiča, bi bil danes že drugi notri. Nisem se dolgo obotavljal, stekel sem do bližnjega panjiča, da ga vzamem in prenesem na dotično drevo. Takoj sem opazil, da tudi tega obletava nekoliko čebel. Kaj naj storim? Nekaj časa premišlujem, ker vidim, da prihaja vedno več čebel. Sklenil sem, da pustim vso stvar pri miru, češ, ako ni votlina tam zanje, bodo mogoče našle tu panjič. Ker se je bližalo poldne, sem odšel domov.

Na večer sem zopet vzel na rame prazen panjič, sedel na kolo in odrinil po čebele. Zopet sem zamenjal praznega za polnega. Domov grede sem šel pogledat panjič, katerega so predpoldnevom obletavale še posamezne čebele. Videl sem že na žrelu sedeti čebele, roj je bil že tudi tu. Da bi tudi tega vzel domov ni bilo mogoče, vrstica je bila premajhna, poleg tega pa še prenerodno za na kolo. Pustil sem ga ter odšel s prvim domov, drugo jutro zgodaj sem šel pa po omenjenega. Sedaj sem imel že štiri roje. Vedel sem pa tudi za drevo v katerem je bil prejšnje leto naseljen roj, kateri je bil pa tako slab, da ga ni veljalo jemati ven in s tem pokvariti votlino. Šel sem tudi do tega drevesa pogledat, če so se morebiti tudi tam naselile čebele, in res, že nekaj metrov proč opazim, kako pridno izletavajo, spoznal sem, da so že več dni v duplini. Tu pa ni šlo tako gladko. Moral sem povabiti na pomoč svojega brata, ki je tudi čebelar in ki je večš tega dela, ker sva že prej večkrat ogrebala roje iz debel.

Zvečer sem pripravil panj za ogrebanje. Brat se je mojemu pozivu takoj odzval in prišel zvečer k meni, da sva drugo jutro na vse zgodaj odrinila v gozd. Preden se je zdanilo sva bila že na licu mesta. Čebele so še mirno počivale in že je zapela žaga na deblu. Prerezala sva dvakrat do votline v razdalji 40 cm. Nato sva zabila s strani zagozde in po nekaj minutah so se odprla »vrata«. Na začudenje vidiva neverjetno veliko in lepo satje. Mislija sva, da je najbrž še iz prejšnjega leta, češ da ga roj nima še kdaj napraviti toliko. Ko sem začel izrezavati satje iz dupla, sem videl, da je vse novo, od starega ni bilo sledu. Zalega še ni bila pokrita, satje je bilo mehko tako, da je moral brat držati sat z obema rokama, z eno pa tudi jaz, da se ni strgal. Ko sem spodrezal prvi sat, sem omedel čebele v panj, satje je pa brat položil na desko na satnik, prirezal na koncih in v sredi, ker je bil dolg pol metra in 30 cm širok, nato pritrdil žice in postavil v panj. Ko sva izrezala štiri sate je bilo že zadosti za panjič, ki je bil samo za štiri satnike, v deblu pa je bilo še satje. V satnike sva vrezala samo zaleženo satje, dva stranska sata z medom sva pa odnesla kar na deščici domov.

Ko sva pobrala satje in čebele iz dupla, sva zaprla votlino, zatlačila razpoke z mahom in potem pribila še z žebli, da je bila votlina sposobna še za nadaljno naselitev rojev, čebele pa odnesla domov.

Tam sem pripravil že dva satnika, vložil še preostala dva sata vanje in vse preložil v eksportni panj. Čez nekoliko dni sem žico odstranil, in satje je bilo tako kot bi ga čebele napravile že izpočetka v satnikih. Ta roj mi je delal veselje; bil je vedno prvi tako, da sem ga imel rajši kot pet domačih rojev. Toda doletela ga je nesreča že po dveh mesecih. Ker je avgusta medila hoja, sem prepeljal čebele v Rob. Ker je bil roj vedno prvi, se je tudi tam odlikoval ter zanesel vseh sedem satov z medom. Nazaj grede se je satje podrlo in bilo je roja konec. V dotično deblo ni priletel predlanskem noben roj več.

Čez nekoliko dni mi pride neki gozdni delavec povedat, da je našel čebele v gozdu, če jih hočem, da mi jih pokaže. Vprašam ga, koliko zahteva zanje. Rekel je, da nekaj medu, in pogodba je bila gotova. Odločila sva se za nedeljo, da greva pogledat in, res, po jutranji maši pride k meni in šla sva v gozd. Videti je bilo, da zopet ne bo slab roj. Za drugo jutro sem zopet povabil brata. Ob štirih zjutraj sva bila že pri čebelah. Bukev, v kateri je bil roj, je bila debela; poldrugi meter od tal se je razcepila v dva orjaška debela, v pazduhi, kjer sta izraščena debela, je bilo žrelo,

skozi katero se je videlo satje od vrha navzdol. Iz tega je bilo sklepati, da je roj spodaj pod žrelom. Nato sva dvakrat zarezala pod žrelom do votline in zabila s strani železne zagozde, in po dolgem trudu je bilo duplo odprto.

Roj je bil srednje velik in je imel malo satja. Ker je bila votlina slaba in imela več stranskih votlinic, je bilo delo otežkočeno. Mudila sva se pri roju cele štiri ure, končno sva dobila vendarle za lep roj čebel, katere sem doma takoj preselil v eksportni panj. Po nekaj minutah sem opazil, da čebele niso zadovoljne; zašumelo je v panju in začele so tehati. Takoj sem spoznal, da je nama matica ostala v gozdu. Spomni sem se, da imam v enem panju dve matici, ena lepa vitka, druga pa popolnoma brez kril. Vzel sem starejšo brez kril in spustil v panj in takoj je zavladal mir, roj se je usedel na satje in se takoj lotil dela. Omenjena matica ni bila stara, bila je iz prejšnjega leta. Kaj je bilo vzrok, da je izgubila krila, ne vem. Ta roj se je založil z medom, povrh sem pa še dobil šest kil hojevca.

Ker ni bilo časa, da bi šel večkrat pogledat do nastavljenih panjičev, sem to delo opravljal le ob nedeljah. Čas rojitve je že potekel, mislil sem, da sploh noben roj ne prileti več v kak nastavljen panjič. Prihodnjo nedeljo sem šel zopet na sprehod po gozdu že iz navade. Ker sem imel na drevju obešene štiri panjiče, sem šel od enega do drugega, misleč, da se bodo sedaj naselili večji roji, kar se mi je v enem panjiču tudi zgodilo. V tem je bil lep roj — sršenov. Začudil sem se, da se je v nekem drugem panjiču naselil še en roj. V ta panjič se je naselil že tretji v 14 dneh, druga dva sta bila prazna, v tretjega so se pa naselili sršeni.

Zvečer sem vzel roj domov, vsadil v kraničja,, in mu čez nekaj dni dal 2—3 kg medu. Roj je zdelal dve tretjini panja in je tehtal v jeseni s satjem vred 12 kg.

Tako sem dobil šest rojev, enega mi je pa pokazal prej omenjeni gozdni delavec, skupaj tedaj sedem.

Opazovalne postaje.

Julij Mayer — Dob pri Domžalah.

Poročilo za november.

V čebelnjake se je naselil zimski mir. Plemenjaki so zdravi in prezimujejo na zadostni zalogi. Kjer te niso nabrali, so jih previdni napredni čebelarji podprli s sladkorjem. Poraba je ta mesec padla na minimum. Izletnih dni je bilo zelo malo, pa so jih čebele tudi dobro izrabile. Nekatere postaje poročajo o pravem

trebljenju v dnevih 17. do 19. novembra. Kjer slana ni bila preveč huda, so donašale te dni celo obnožino, zadnje letos (Novo mesto, Šmarjeta, Krka in Podova). Proti koncu meseca je začel pritiskati mráz in čebelarji so hiteli pa-

žiti panje. Obetajo nam hudo in dolgotrajno zimo.

Povpraševanje po medu, zlasti po cvetličnem, je veliko. Žal, povsod ga primanjkuje, le ajdovca je še nekaj v zalogi.

Mesečni pregled za november 1933

Vsi panji so A.-Ž. sestava.

Kraj	Višina nad morjem	Panj je teže									Toplina zraka			Dni je bilo								
		pridobil v			izgubil v			v mese-		največ pridobil	naj- višja	naj- nižja	sred- nja me- sečna	izletnih	deževnih	snežnih	oblačnih	pol jasnih	jasnih	vetrovnih		
		1.	2.	3.	1.	2.	3.	cu čistih dkg	dne													
mesečni tretjini dkg							pri- dobil	po- rabil	dkg	dne	C°											
Blejska Dobrava . . .	577	—	—	—	30	25	15	—	70	—	—	+11	—	3	+ 3	5	8	6	23	5	2	—
Breg-Križe	483	—	—	—	20	10	10	—	40	—	—	+14	—	3	+ 5	2	13	4	20	7	3	1
Virmaše-Skofja Loka .	361	—	—	—	30	30	15	—	75	—	—	+12	+	1	+ 3 8	5	10	10	23	6	1	19
Tacen-Šmarna gora . .	314	—	—	—	10	20	85	—	115	—	—	+15	—	+	4	5	11	10	25	3	2	13
Dob	305	—	—	—	20	10	10	—	40	—	—	+13	—	2	+ 3 7	2	13	7	27	2	1	6
Rova	350	—	—	—	15	10	5	—	30	—	—	+14	—	1	+ 4 5	4	11	5	21	4	5	4
Škorno-Novi kloster . .	450	—	—	—	15	10	10	—	35	—	—	+14	—	4	+ 2 2	3	2	4	17	13	—	4
Sp. Ložnica-Žalec . . .	252	—	—	—	10	15	10	—	35	—	—	+13	—	4	+ 2 6	6	8	6	18	11	1	15
Muta	387	—	—	—	—	10	20	—	30	—	—	+11	—	2	+ 2 4	4	2	7	17	10	3	21
Sv. Duh-Selnica	536	—	—	—	25	10	—	—	35	—	—	+16	—	+	4 7	6	4	5	20	8	2	8
Studenci-Maribor . . .	265	—	—	—	80	40	30	—	150	—	—	+13	—	3	+ 3 2	7	11	1	17	8	5	7
Podova-Dravsko polje .	255	—	—	—	20	25	—	—	45	—	—	+17	—	2	+ 4 6	6	13	9	16	14	—	25
Cezanjevci	182	—	—	—	—	70	20	—	90	—	—	+15	—	2	+ 4 7	3	15	5	19	11	—	18
Predanovci	195	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nedeljica-Turnišče . .	170	—	—	—	5	10	—	—	15	—	—	+19	—	2	+ 6 2	7	7	1	16	8	6	12
Donačka gora-Rogatec .	397	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+19	—	+	7	7	10	5	18	6	6	12
Leskovec-Krško	186	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+14	+	2	+ 3 5	7	12	—	16	13	1	18
Bučka	307	—	—	—	5	40	10	—	55	—	—	+19	—	2	+ 5 8	3	9	1	19	9	2	8
Krka	300	—	—	—	35	40	30	—	105	—	—	+14	—	3	+ 3	2	8	5	26	3	1	13
Cerknica	575	—	—	—	10	10	5	—	25	—	—	+14	—	7	+ 4	8	6	13	23	4	3	15
Sv. Gregor-Ortnek . . .	736	—	—	—	15	20	15	—	50	—	—	+12	—	3	+ 1 7	6	9	8	20	7	3	21
Novo mesto	180	—	—	—	20	20	10	—	50	—	—	+19	—	2	+ 5	8	12	1	18	6	6	6
Šmarjeta	375	—	—	—	50	30	30	—	110	—	—	+19	—	2	+ 5	4	14	5	22	4	4	24
Valpča vas	280	—	—	—	35	25	20	—	80	—	—	+15	—	3	+ 5 5	3	15	—	25	3	2	21

Društvene vesti.

Odbor osrednjega društva, uredništvo in upravnništvo Slov. Čebelarja ter vodstvo D. Č. želijo vsem svojim članom, naročnikom in kupcem

srečno in veselo novo leto 1934.

★

Vabilo. Odbor Čebelarskega društva vabi vse dosedanje člane, da ostanejo društvu zvesti tudi v novem letu. Še posebej pa vabimo vse neorganizirane čebelarje, da vstopijo v naše vrste. Letos bomo praznovali 200 letnico rojstva čebelarja Antona Janše. Nečastno

bi bilo za slovenske čebelarje, ako bi bilo ob tej priliki organiziranih tako malo čebelarjev, kot jih je sedaj. Močna mora biti naša družba, da bo delala čast. Vsem, ki čebelarijo, ključemo: »Zavedajte se, da imamo najboljšo čebelo, čebelo svetovnega slovesa, in da je bil Slovenec Janša tisti, ki nam je postavil temeljne čebelarske resnice, na podlagi katerih čebelarimo še sedaj. Sveta naša dolžnost je, da čuvamo naše čebelno plemo in Janšev svetinje in se združimo v skupni organizaciji in napredku slovenskega čebelarstva. Oddolžimo se spominu Janše s pristopom k društvu. Članarina znaša le 35 Din.

Znižana članarina. Društveni odbor je na seji dne 9. decembra 1933, sklenil predlagati občnemu zboru znižanje članarine za letos na 35 Din. Ker smo prepričani, da bo občni zbor ta predlog sprejel, prosimo vse podružnice, da pobirajo odslej le po 35 Din članarine. Od tega zneska ostane podružnici običajnih 5 Din, ostali znesek je pa poslati glavnemu odboru. Direktni člani naj pošiljajo glavnemu odboru celotno članarino 35 Din.

Zaostala članarina. Grmelo in treskalo bo ob zaključku leta na blagajnika, ker še ni zbral vse letne članarine. In vendar bo blagajnik po nedolžnem trpel za vse tiste trdosrčneže, ki jih niti pismeni, niti tiskani opomini niso omehčali, da bi plačali članarino. Prosim vse zamudnike, da vsaj januarja poravnajo dolg. Žalostno je, da se je moral upravni oddelek zadolžiti zaradi netočnih plačnikov, da bo mogel kriti in poravnati društvene račune. Prosimo zadnjikrat, da zamudniki zaostalo članarino takoj nakažejo, sicer jo bomo primorani iztirjati na prav odločen način, ki bo marsikomu precej nevšeč. Red mora biti!

Članarina za leto 1934. Vse podružnice, član-e in naročnike »Slov. Čebelarja« prosimo, da čimprej pošljejo imenike članov in članarino za letos, da bo mogoče list v redu dostavljati.

Prvo in drugo številko bomo, kot običajno, poslali vsem starim naročnikom, nadaljne številke pa le tistim, ki bodo članarino poravnali pravočasno.

Blagajnike podružnic prosimo, da napišejo pri vsaki pošiljavi članarine na zadnji strani položnice imena članov, za katere je članarina poslana. Pazite na položnice društva in Čebelarne, da ne bo zmešnjav.

Občni zbor društva bo letos izjemoma maja meseca v Ljubljani, to pa zaradi Janševe proslave, ki se bo vršila istočasno. Podružnice naj izvolijo podružnične delegate, da bo udeležba čim večja.

Podružnice, ki v decembru še niso imele občnega zbora, naj ga skličejo prav gotovo januarja meseca. Vsako zborovanje in predavanje pa je treba naznaniti pristojnemu sreskemu načelstvu. Da ne bo treba za prijavo plačevati kolka za 5 Din, naj na prijavo napišejo: »Takse prosto. Reš. Min. Fin. T. B. 45.273 z dne 9. septembra 1924.« Po občnem zboru mora vsaka podružnica naznaniti sreskemu načelstvu imena odbornikov novega odbora.

Na vsakem občnem zboru naj podružnice obravnavajo poleg običajnih poročil tudi druge važne društvene zadeve n. pr. o nakupu podružničnega orodja, o predavanjih, nabiranju članov, o načinu proslave Janše, o izberi ma-

tic, prevažanju čebel na pašo, zdravstvenem stanju čebel, kontroli medu, o volitvi kontrolnih organov itd. Oživite delovanje podružnic!

Vosek — voščine. Opozarjamo vse čebelarje na oglas naše Čebelarne glede nakupa voska in voščine. Čebelarna potrebuje nujno vosek — čebelarji ponudite ga.

Položnice smo kot običajno priložili januarski številki, da bo mogoče vsem članom na najlažji način plačati članarino. To pa velja predvsem za tiste čebelarje, ki so od svojih podružnic oddaljeni. Želimo pa, da bi večina čebelarjev plačala članarino po podružnici. Kdor jo pošlje naravnost glavnemu društvu, naj napiše na položnico ime podružnice, v katero spada.

POROČILO O ODBOROVIH SEJAH OSREDNJEGA DRUŠTVA

XXXVI. seja dne 9. novembra 1933.

Navzočni so bili vsi gg. odborniki.

Zapisnike zadnjih treh sej je odbor odobril.

Tajnik je poročal nato o dopisih, ki jih je odbor vzel na znanje. Ker nekateri čebelarji še niso prevzeli naročenega sladkorja in ga tudi niso še plačali, je odbor sklenil, da ga proda drugim čebelarjem.

Vodja DČ je stavil sledeče predloge:

1. Glede na to, da se sedaj vse vezane vloge obrestujejo v hranilnicah po 5%, naj se dovoli, da bo tudi DČ od 1. oktobra t. l. dalje plačevala za posojilo iz sklada za Čebelarski dom 5%ne obresti.

2. Ker bo potrebovala Čebelarna nove lončke za med, naj se dovoli, da jih sme naročiti za približno 12.000 Din.

Oba predloga sta bila sprejeta.

Blagajnik upravnega oddelka je podal blagajniško poročilo upravnega oddelka glede prodaje sladkorja in plačevanja članarine ter ostalih stroškov. Odbor je poročilo odobril.

Kakor vsako leto je naročil odbor tajniku naj tudi letos zahteva od raznih tiskarn ponudbe za tisk Sl. Č. za leto 1934.

Tajnik je poročal o delovanju Janševega odseka in o programu za Janševo proslavo, ki ga je odsek sestavil. Odbor je vzel poročilo na znanje ter bo predloge prereševal še na prihodnjih sejah. Glede potovanja g. Miheliča na Dunaj zaradi zbiranja podatkov za Janšev zbornik, bo g. predsednik prej preskrbel še nekatere informacije. Odbor pa je sklenil že sedaj, da bo izdal Janšev zbornik kot posebno knjigo. Čebelar pa bo izšel kot slavnostna številka v dvojnem obsegu. Sklenil je tudi, da bo razmišljal tudi o morebitni prireditvi razstave ob Janševi proslavi. V ta namen bo sestavil proračun za razstavo, ki se bo morda priredila nekako meseca avgusta v zvezi s čebelarskim kongresom.

G. predsednik je poročal o seji »Zveze«, ki se je vršila dne 12. novembra t. l. v Zagrebu. Poročal je o celotnem poteku seje in kongresa, o sprejetju novih »Zvezinih« pravil in o poročilu odborovih članov. Pravilnik o zatiranju čebelnih bolezni na seji ni bil sprejet, ker ga bodo prej dobila društva v obravnavo. Omenil je tudi, da je »Zveza« dobila skupno 50.000 Din subvencije in da bo od tega dobilo naše društvo 15%, to je 7.500 Din, kar se bo uporabilo za predavanja.

XXXVIII. seja dne 23. novembra 1933.

Navzočni so bili vsi gg. odborniki.

Zapisnik zadnje seje je bil odobren.

Tajnik je prebral nove dopise, ki jih je odbor vzel na znanje. Med temi je bila zahvala podružnice Barje za sladkor za poplavljenice in prošnja iste podružnice za predavanje, ki ga je prevzel g. prof. Verbič.

Odbor je sklenil kupiti tri tehtnice za nove opazovalne postaje.

Odbor je razpravljal, ali bi bilo umestno tiskati Sl. Č. v nekoliko manjši obliki. Ker je tajnik pozval razne tiskarne, da stavijo ponudbe za tisk za leto 1934, in sicer za staro in za novo obliko Čebelarja, bo odbor sklepal o tem potem, ko bo dobil ponudbe.

Sklenjeno je bilo, da pošlje uprava vsem čebelarjem, ki niso še včlanjeni v društvo, posamezne številke Čebelarja starejših letnikov v reklamne svrhe z vabilom, da se vpišejo v društvo. Zbirko imen vseh čebelarjev sestavlja g. Majer, šolski upravitelj v Dobu.

G. predsednik je poročal o pravilniku za pobijanje čebelnih kužnih bolezni. Odbor je nadaljeval razpravo o tem pravilniku, ki jo je prekinil na zadnji seji. G. prof. Verbič je sestavil posebne predloge k pravilniku po navodilu odbora, ki jih bo društvo poslalo Veterinarskemu združenju v Beograd v upoštevanje.

Odbor je sklenil, da se bo vršila v prvih dneh meseca decembra seja širšega odbora.

XXXIX. seja dne 30. novembra 1933.

Navzočni so bili vsi gg. odborniki.

Zapisnik zadnje seje je bil odobren.

V enem izmed zadnjih zapisnikov je po pomoti izostal sklep odbora glede prireditve čebelarskega kongresa v Ljubljani. Del tega kongresa naj bi bil po sklepu »Zveze« v začetku letošnjega avgusta v Ljubljani in sicer v zvezi z Janševo proslavo. Društveni odbor pa je zadevo razmotrival in sklenil, da sporoči »Zvezi«, da naj se ves kongres vrši v Beogradu, ker bi bili stroški sicer preveliki. Zveza je bila o tem obveščena.

Tajnik je prebral dopis Zveze v Celju glede subvencije za predavanja. Odbor je sklenil, da dobi »Zveza« poleg že izplačanih 2.200 Din še del subvencije, ki jo bo društvo dobilo od »Zveze« v Beogradu, kar bo zneslo po številu članov nekako 2.500 Din.

Odbor je končno veljavno sklenil, da bo seja širšega odbora dne 9. decembra t. l.

Odbor je odobril izplačilo zneska 742 Din za tiskovine opazovalnih postaj. Da bi pa bili teh tiskovin deležni tudi čebelarji, ki nimajo opazovalne postaje, je odbor sklenil, da se tiskovine smejo prodajati po 20 par komad.

G. prof. Verbič je poročal o naredbi za prevoz čebel na ajdovo pašo. K posameznim paragrafom je odbor na predlog g. predsednika dodal še nekatere izpopolnitve glede prijavnih terminov, seznama prijavljenih panjev pri županstvih, premestitve čebel za primer toče, glede števila na pašo pripeljanih panjev na podružničnih zemljiščih i. t. d.

XL. seja dne 8. decembra 1933.

Navzočni so bili vsi gg. odborniki.

Zapisnik zadnje seje je bil odobren.

G. urednik je k zapisniku pripomnil, da je baje došlo na banksko upravo več pritožb proti naredbi o prevažanju čebel na ajdovo pašo. G. urednik je predlagal, da bi društvo čimprej poslalo bankski upravi svoje predloge k naredbi, ker bo bankska uprava v kratkem reševala pritožbe in mogoče naredbo spremenila. Ožji odbor je naredbo na prejšnji seji že predelal in sestavil predloge. Treba je le še, da jih sprejme tudi širši odbor, na kar jih bo društvo takoj predložilo bankski upravi.

Podružnica Naklo je prosila za predavanje na dan 7. januarja 1934. Če bo le mogoče, bo odbor ustregel prošnji.

G. urednik je predložil odboru celoletni račun za sotrudnike Sl. Č. Odbor je izplačilo odobril.

Tajnik je poročal o ponudbah za tisk Sl. Č. za leto 1934. Odbor se je odločil, da odda za prihodnje leto tisk Jugoslovanski tiskarni kot najugodnejši ponudnici. Prva številka naj se tiska v 3.309 izvodih.

G. ravnatelj Arko je poročal odboru, da bo, kot je odbor že prej sklenil, prijavil sedaj g. Treo Pokojninskemu zavodu v zavarovanje. Poročal je tudi, da je sestavil prošnjo za oprostitev davka za Čebelarstvo. Prošnja je bila odobrena.

Glede Janševe proslave bo stavil ožji odbor širšemu odboru predlog, da se proslava izvede tako, da bi bil dne 19. maja redni občni zbor, dne 20. maja pa slavnostni občni zbor. Na ta dan popoldne naj bi se vršila proslava tudi v Zabreznici, kamor bi se podali vsi zborovalci. Program te proslave naj se naznani podružnici v Breznici, ki naj sporoči svoje predloge.

Uesti iz podružnic.

Novomeška podružnica ima dne 6. januarja 1934 ob 9 dopoldne v meščanski šoli v Novem mestu občni zbor. Vabljeni so vsi člani in tudi nečlani čebelarske podružnice za srez Novo mesto.

Podružnica za Ormož in okolico bo imela občni zbor v nedeljo, dne 7. januarja po rani službi božji v hiši našega dobro znanega muholovca (čebelarja) v Mihovcih. Predragi čebelarji, pridite vsi! Odbor.

Ljubljanska podružnica bo imela prihodnjo odborovo sejo v torek 9. januarja ob 8 zvečer pri Bankotu (»Nacetu«) na Šmartinski cesti.

Odbor vabi k prisostvovanju prav vse čebelarje, ki se zanimajo za podružnični napredek. Vaše nasvete bo rad upošteval, pa tudi sicer se imamo čebelarji vedno dovolj pogovoriti.

Na veselo svidenje! Odbor.

Čebelarjem Ljubljane in okolice. Odbor Čeb. podružnice za Ljubljano in okolico opozarja vse dosedanje in nove člane, ki bi želeli posluževati se podružničnih naprav in ugodnosti, da plačajo članarino za leto 1934 v iznosu 35 Din direktno pri podružnici in ne po čekovni položnici »Čebelarskega društva za Slovenijo«. Podružnični bla-

gajnik je gosp. Lunder Fran, davčni nadzornik v p. v Ljubljani, Strma pot 4. Podružnična čekovna položnica ima številko 13.275.

Podružnica za Krtino in okolico bo imela svoj redni občni zbor v nedeljo, dne 7. januarja, ob 2 popoldne v krtinski šoli. Na dnevnem redu poleg poročil in volitve novega odbora še predavanje o obnovi matic. Pripeljte še čebelarje — nečlane!

Podružnica v Trebnjem bo imela letni občni zbor v Prosvetnem domu na dan 6. januarja po prvi maši. Člane prosimo, da ostanejo društvu zvesti, in pa, da se občnega zbora polnoštevilno udeležijo.

Podružnica na Jesenicah bo imela v nedeljo, dne 7. januarja, ob 10 dopoldne v tovarniški restavraciji na Savi svoj redni letni občni zbor. Na dnevnem redu so običajne točke. Odbor.

Podružnica Ptuj vabi na redni letni občni zbor, ki bo dne 6. januarja 1934 ob 9 zjutraj v kavarni gosp. Podgorška na Bregu, z običajnim dnevnim redom.

Člane čebelarje pozivamo, da pridejo vsi in pripeljejo tudi nečlane. Prihodnje leto bomo praznovali 200 letnico rojstva našega prvega velikega čebelarja. Zato naj ne bo čebelarja, ki ne bi bil organiziran. Obravnavali bomo tudi podružnico DC v Ptuj. V organizaciji je moč in rešitev!

Podružnica št. IIj pod Turjakom bo imela občni zbor 6. januarja 1934 ob 2 popoldne v št. IIju pri tovarišu Rozmanu. Vsak čebelar naj prinese članarino seboj.

Občni zbor čeb. podružnice za **Velenje** bo na Kraljevo, dne 6. januarja 1934.

Brezica. Redni letni občni zbor bo v nedeljo 7. januarja 1934 po prvi jutranji maši v novi šoli z običajnim dnevnim redom. Udeležba je radi Janševe proslave obvezna.

Podružnica za Maribor in okolico bo imela občni zbor na praznik sv. Treh kraljev dne 6. januarja ob 10 dopoldne na III. deški narodni šoli v Mariboru, Ruška cesta. Vse člane prosimo, da se ga polnoštevilno udeležijo ter naj pripeljejo seboj tudi nečlane. Odbor.

Podružnica Kozje bo imela občni zbor dne 13. januarja ob 8 v gostilni Guček v Kozjem. K obilni udeležbi vabi odbor vse člane kakor tudi nečlane.

Podružnica v Radovljici vabi svoje člane in tudi nečlane na občni zbor, ki bo v nedeljo, dne 7. januarja ob 2 popoldne v Radovljici, restavracija »Kunstelj«.

Na dnevnem redu je poleg poročil in volitev še razgovor o nabavi sladkorja za spomladansko pitanje in event. drugih potrebin ter še in še o potrebah čebelarstva, ki rabi vse paznje. Nujno je, da se vsi člani in ostali čebelarji zbora udeležijo.

Podružnica v Sodražici naznanja da bo občni zbor dne 21. januarja ob pol 3 popoldne v prostorih Kmetijskega društva v Sodražici. Vabimo vse člane, da se ga mnogoštevilno udeležijo, ker je velike

važnosti za delovanje podružnice. — Obenem prosim, da prinesete s seboj članske izkaznice in članarino za leto 1934. Tajnik.

Podružnica v Vel. Laščah bo imela svoj redni občni zbor 21. januarja 1934 po jutranji maši v Vel. Laščah. Udeležitev članov je obvezna. Pripeljite pa seboj tudi čebelarje-nečlane ter jih pridobite za vstop v podružnico. Tudi omahljivcev ne pustite doma, ki naj vidijo delo podružnice in gotovo bodo dobili veselje za pristop, kajti čim jačja bo podružnica, tem lepši bo procvit. Prinesite seboj članarino! Podružnica ima na razpolago 50 kg čeb. sladkorja. — Odbor.

Občni zbor podružnice v Naklem pri Kranju bo 7. januarja 1934 ob 3 v stari šoli v Naklem.

Čebelarji, udeležite se občnega zbora polnoštevilno in pripeljite s seboj tudi nečlane.

Podružnica Rače-Podova bo imela redni občni zbor v nedeljo 7. januarja popoldne ob 14 v gostilni g. Baumana v Podovi. K obilni udeležbi vabi odbor vse člane in tudi nečlane.

Podružnica v Šošanu bo imela svoj redni letni občni zbor dne 6. januarja takoj po prvi maši v Slomškovem domu. Dolžnost vsakega člana je, da se občnega zbora gotovo udeleži ter pripelje s seboj po enega čebelarja nečlana. Več ko nas bo, tem več bomo dosegli.

Podružnica Tacen bo imela letni občni zbor na dan sv. Treh kraljev ob 14 pri I. Snoju v Tacnu v pevski sobi zgornj.

Dnevni red je običajen in važen za vse člane. Želimo da nikogar ne manjka.

Kranj. Občni zbor bo v Kranju dne 6. januarja ob 14 v lovski sobi hotela »Stara pošta« v Kranju. Ob tej priliki bo predaval g. Julij Mayer, šolski upravitelj iz Doba pri Kamniku.

Podružnica za Slov. Bistriški okraj bo imela občni zbor dne 14. januarja v šoli v Črešnjevcu ob 9 dopoldne. Vabljeni ste vsi člani, da se Vam pojasni delo podružnice, ki je sedaj v prav lepem razvoju. Seboj pripeljite tudi nečlane, da ne ostane v našem okraju noben neorganiziran čebelar.

Podružnica v Beltincih naznanja, da bo letni občni zbor v nedeljo, dne 7. januarja ob 9 dopoldne v šoli v Beltincih.

Podružnica Zakot pri Brežicah bo imela svoj redni občni zbor z običajnim dnevnim redom dne 6. januarja 1934 v občinski pisarni občine Zakot ob 10. uri dopoldne. K obilni udeležbi vabimo člane in nečlane. Vsak čebelar naj prinese s seboj članarino 35 Din.

Podružnica Slovenjgradec bo imela svoj občni zbor dne 7. januarja 1934 ob 10. uri dopoldne v posebni sobi gostilne Eihholzer v Slovenjgradcu.

Podružnica Dolnja Lendava bo imela svoj občni zbor dne 7. januarja 1934 dopoldne ob 9. uri v osnovni šoli v Dolnji Lendavi. Pozivamo vse člane in nečlane k obilni udeležbi.

Podružnica št. Andraž v Slov. goricah bo imela občni zbor v nedeljo dne 14. januarja 1934 ob 15. uri pri gosp. županu občine Drbetinci. Vabljeni so tudi čebelarji nečlani.

Drobiž

Naše so bile, naše! V zadnji lanski številki »Slov. Čeb.« smo med »Drobižem« poročali, da je potovalo 18 v Nemčiji vzrejenih matic po zračni ladji v Južno Ameriko. Te matice

pa niso bile Nemke, marveč pristne Slovenke iz Bohinja na Gorenjskem. Poslal jih je znani naš izvozničar gosp. Jan Strgar iz Bitenja. Pokazal nam je izvirne zračne tovarne liste

št. 0108 in 0109, ki je iz njih razvidno, da je matice odposlal dne 29. septembra 1933 po družbi za gradnjo zračnih ladij Zeppelin v Friedrichshafenu v Nemčiji.

Podjetnost gosp. Strgarja nas prav veseli in mu želimo še mnogo trgovskih uspehov.

Še nedognani vzroki. Naši stari čebelarji kranjičarji, ki so življenje čebel bistro opazovali, so marsikaj dognali, česar danes ne vemo več. Bili so živega prepričanja, da čebele v nekaterih panjih posebno dobro store, v nekaterih pa prav slabo. Imeli so v evidenci panje, ki so v njih roji izvrstno napredovali leto za letom, pa naj je bil roj tak ali tak. Bili pa so tudi panji, ki v njih ni ostal noben roj. Vsak je iz njih pobegnil, pa ne samo enkrat, ampak dvakrat, trikrat. Nič ni pomagalo, če so ga dali v temno klet na hladno. Čim so ga postavili v čebelnjak, jo je pobrisal iz panja. Šele potem, ko je dobil drug panj, ni več silil ven.

O takih panjih sem že mnogokrat čul. Zanimivo pa je, da je bil čebelam zopern tudi kak popolnoma nov panj. Iz tega lahko sklepamo, da ima ta ali oni les posebno neprijeten duh za čebele. Tudi jaz se močno nagibam k tej domnevi, to pa na podlagi lastnih opazovanj. Velike preglavice mi dela družina v nekem A.-Ž. panju. Jeseni je močna, dobro založena z zdravim medom, spomladi, marca meseca, pa nenadoma začnejo čebele prihajati iz panja in cepajo na tla. Domneval sem, da je to v zvezi s kako boleznijo, toda dvakratna preiskava v veter. bakteriološkem zavodu je pokazala, da je družina popolnoma zdrava. Izmenjal sem satje, izmenjal matico, razkužil panj, toda vse nič ne pomaga, pride spomlad, pa se začne ista pesem. Radoveden sem, kaj bo iz tega, zato družine še nisem kasiral.

Prav zanimivo bi bilo, ako bi se še kdo oglasil in povedal, kaj o tem misli. Zanima me pa tudi, ali ima kdo izmed živčih čebelarjev posebno dobre panje, oziroma »zaklete«. Naj se no oglasil!

Kdo je kriv majhnih uspehov »Zveze«? Na to vprašanje je treba enkrat stvarno in brez ovinkov odgovoriti. Pošten odgovor, ki ga narekuje zgolj želja po izboljšanju razmer, mora biti vsakomur dobrodošel, ker brez zdrave in pravične kritike itak ni življenja in napredka. Če hočemo, da se bodo razmere v »Zvezi jugosl. čebel. društev« izboljšale, ne smemo nedostatkov prikrivati, ampak se o njih očitno razgovoriti. Nikakor ni prav, da za kulisami o marsičem tožimo, javno se pa o tem obotavljamo razpravljati.

Mnogo nesporazumljenj bi odpadlo, če bi bila »Zveza« vsako leto predložila pisano po-

ročilo o svojem delovanju in ga poslala pred občnim zborom z letnim računom vred ne le samo svojim odbornikom, marveč tudi vsem čebelarskim organizacijam. Ustna poročila niso dovolj. Treba je, da so tudi širši čebelarski krogi o delovanju »Zveze« poučeni.

Poročila posameznih funkcionarjev smo na sejah odobraval, ne da bi imeli časa za njih kritično presojo. Manjkalo nam je pa tudi volje za to. Kaj bi se pehali za delom, če pa imamo predsednika, ki mora za vse skrbeti in delati! Saj smo ga zato izbrali! Bo že sam vse uredil tako, da bo prav. Saj bo šlo tudi brez nas!

Leta so tekla, časi so se izpreminjali, razmere so se povsod predrugačile, mi pa smo ostali stari — nedelavni.

Kdo je v »Zvezi« prav za prav delal? Mislil, da ne žalim nikogar, če rečem, da prav za prav samo predsednik. Za pozitivno delo ni bilo nikogar razen njega. Nimam pravice, da bi njegovo delo na tem mestu ocenjeval, lahko pa rečem, da kdor pozna razmere in vse pravično premisli, se ne more otresti domneve, da bi v teh razmerah sploh kdo mogel kaj več storiti.

Spominjam se časov, ko je bilo predsedstvo »Zveze« v rokah Slovencev. Oddali smo ga, ker smo spoznali, da ne moremo nikamor, kajti delo so nam ovirali činitelji, ki so bili v prvi vrsti poklicani, da nam pomagajo. Nekatera društva na pismena vprašanja sploh niso odgovarjala, to pa kljub ponovnim prošnjam.

Širši odbor je vsa leta vedel za vse nedostatke v »Zvezi«. Pa smo kljub temu molčali, s tem pa tako rekoč odobraval, to stanje. Molčali smo pa večinoma zavoljo tega, ker je nam samim manjkalo volje do dela.

Če sedaj opozicija napada predsedstvo »Zveze« v dnevnem časopisu, se nihče ne vpraša, ali ji nismo morda mi sami nehote pomagali, da ima orožje v rokah. Seveda smo ji. Že takoj izpočetka bi bila morala društva prevzeti vso pobudo. Ni bilo prav, da je odbor prevladal delo enostavno na predsedstvo. Predsednikova naloga bi morala biti, da skrbi za živahno delovanje, ga nadzira, pripravlja od društev izdelana poročila, predloge in osnutke za seje in skupščino, intervenira pri oblastvih in reprezentira, ne pa da se mora brigati za podrobnosti, ki spadajo v področje tajništva, ali pa v delokrog posameznih delavnih sekcij, ki jih pa pri »Zvezi« žal ni.

Društva — ne pa predsednik, bi morala prevzeti in nositi glavno breme dela. Dobri sadovi bi se kmalu pokazali, če bi bilo delo razdeljeno. Vsako včlanjeno društvo bi moralo prevzeti v izvedbo vsaj eno važno akcijo,

na pr. organizacijo pouka, izobrazbo potovalnih učiteljev, snovanje vzornih čebelarstev v učne svrhe, zatiranje kužnih bolezni, trgovina z medom v tuzemstvu, eksport medu, trgovina z živimi čebelami, trgovinska zaščita čebelarских pridelkov, čebelarско združništvo, skrb za dobro čebelarско književnost itd. itd. Nekoliko let vztrajnega dela, pa bi brez dvoma dosegli uspehe, ki se nam danes zde nemogoči. Potem bi postala »Zveza« tudi činitelj, ki bi ga oblasti morale uvaževati ter bi ga tudi bolj podpirale nego doslej.

Glavno pa je, da bi »Zveza« pridobila večje zaupanje organiziranih čebelarjev. Od tega pa bi imele največ koristi — čebelarске organizacije.

Dokler bomo brezbržno stali ob strani in čakali, kdaj nam prilete v usta dobrote, ki jih izposluje predsedstvo »Zveze«, ni upanja na izpremembo razmer. Vse bo ostalo pri starem. Na sejah in skupščinah »Zveze« se bodo ponavljale dosedanje slike, post festum bomo pa v dnevnem časopisju zopet razglašali — lastno nesposobnost.

Mnogo smo zamudili, mnogo pogrešili. Ne igraymo še naprej vlogo ptiča noja! Skrajni čas je, da napravimo red, sicer nas utegne burja vzeti — nepričakovano. A. B.

Pozabljeni kranjiček. Vsak začetnik bi moral začeti s kranjičkom, ne pa s kompliciranim panjem s premičnim satjem. Če se spomnim nazaj v svoja mlada leta, je med najlepšimi spomini doba, ko sem čebelaril v preprostih kranjičkih. Seveda so bili popolnoma novi, spredaj poslikani in, kakopa!, Janševe mere. Kupoval sem roje in jih doma vsajal. Zvečer sem razgrnil po tleh za čebelnjakom platneno rjuho, postavil nanjo panj, predenj pa stresel roj, ki sem ga imel v transportnem zabojčku. Potem sem opazoval čebele, prežal na matico in se radoval čebel, kadar so se skoraj vse hkrati zasukale in začele v strnjenih vrstah pomikati proti panju. Zatopljen sem bil v opazovanju tako, da sam nisem vedel, kdaj se je znočilo.

Drugo jutro navsezgodaj sem že čepel pri panjih in gledal, če so se roji že zbrali v gručo. S kolikim zanimanjem sem zasledoval delo roja! Kakega se včasih kar nisem mogel nagledati, zlasti kadar se je iz gruč čebel pokazalo mlado satje, tista nežna belina, ki jo v A.-Ž. panju nikdar ne vidimo.

Domišljam si, da se imam le čebelarjenju v kranjičkih zahvaliti, da so mi čebele tako zelo prirasle k srcu. V teh panjih mora človek čebele bolj temeljito opazovati, če hoče uspešno

čebelariti, kajti vse pomanjkljivosti, nered in posebne pojave mora spoznati že na oči, oziroma po obnašanju živali. Med »modernimi« čebelarji jih je pa precej, ki n. pr. niti ne ločijo navadnega prašenja čebel od početja čebel tik pred rojem...

Začetnikom kranjička prav zelo priporočam. Ko se bodo privadili čebelarjenju v teh panjih, naj pa poskusijo še z A.-Ž. panjem. Prehod jim potem ne bo napravljajl nikakih težav, nasprotno, praksa, ki si jo bodo pridobili pri kranjičkih, jih bo varovala pred velikimi napakami, ki jih delajo začetniki pri A.-Ž. panjih.

Nikar ga ne zavržimo vsaj v začetku ne. Stroški za dva, tri take panje pa tudi niso vredni besede.

Še o pitanju s sladkorjem. Vodja avstrijske čeb. šole, Teodor Weippl, poroča v lanski 12. šte. Bienenvatra o preiskavah pri pitanju s sladkorjem. Najvažnejše so ugotovitve glede množine sladkorja, ki ga čebele porabijo pri zgoščevanju sladkorne raztopine in pri njeni predelavi (invertaciji).

Pri raztopini v razmerju 10 kg sladkorja na 10 l vode je znašala izguba sladkorja 20—24%, pri 10 kg: 9 l 18—19%, pri 10 kg: 8 l 15—16%, pri 10 kg: 7 l 8.44%, pri 10 kg: 6 l pa 5—6%.

Ugovor, da čebele dobro predelajo sladkor le ako damo na 10 kg 10 l vode, je sicer pravilen, toda brez pomena, ker je dr. Mayerhofer na Dunaju dočgal, da je večina sladkorja, ki ga damo čebelam, že prve dni po pokladanju invertirana. Pa tudi, če bi ne bila, bi čebelam nič ne škodovalo. Kaj pa, kadar jim v sili pokladamo kandisov sladkor?

Pisec teh vrstic je jeseni leta 1928 pokladal različno raztopino (10 : 10, 10 : 8 in 10 : 7). Vsi panji so lepo prezimili in nikjer nisem opazil niti zrna strjenega sladkorja, ki so ga nekateri čebelarški tovariši prorokovali.

Naj bi še drugi poskušali jeseni z raztopino 10 kg: 7 l in poročali. Spomladi pa pitajmo v razmerju 10 : 10, ker čebele takrat rabijo mnogo vode.

Precej resnično. Nekateri čebelarji trdijo, da je bila lani dobra čebelarška letina povsod tam, kjer je ponavadi slaba. Četudi ne moremo tega trditi kar na splošno, nekaj resnice je pa le v trditvi, zlasti ker je paša odpovedala celo tam, kjer skoraj nikoli ne.

Listnica uredništva. Uredniška torba se je izpraznila. Prosimo prispevkov za 2. številko. Bomo zelo hvaležni!

Društvena Čebelarna v Ljubljani

Pražakova ulica šte. 13

kupuje

*med brežhibne kakovosti. Poslati ji je vzorec
medu z navedbo cene*

prodaja

vse čebelarske potrebščine prvovrstne kakovosti

**Zahtevajte
cenik!**

*Čebelarji, naročajte čebelarske potrebščine
le pri Društveni Čebelarni.*

Mali oglasi

Kupim 8-10 A.-Ž. praznih panjev, najboljše ohranjenih. Ponudbe na upravo šole Dovje.

Prodam 50 kg cvetličnega medu, svetle barve, kg po Din 15.—. Na željo pošljem vzorec. — Geder Franc, krojač, Gor-Črnci 16, p. Cankova, Prekmurje.

Izreži in predloži podružničnemu blagajniku v podpis, kadar plačaš članarino.

ČLANSKA IZKAZNICA za leto 1934.

Gospod
je član »ČEBELARSKEGA DRUŠTVA ZA SLOVENIJO«,
podružnice, in je plačal

članarino za l. 1934.

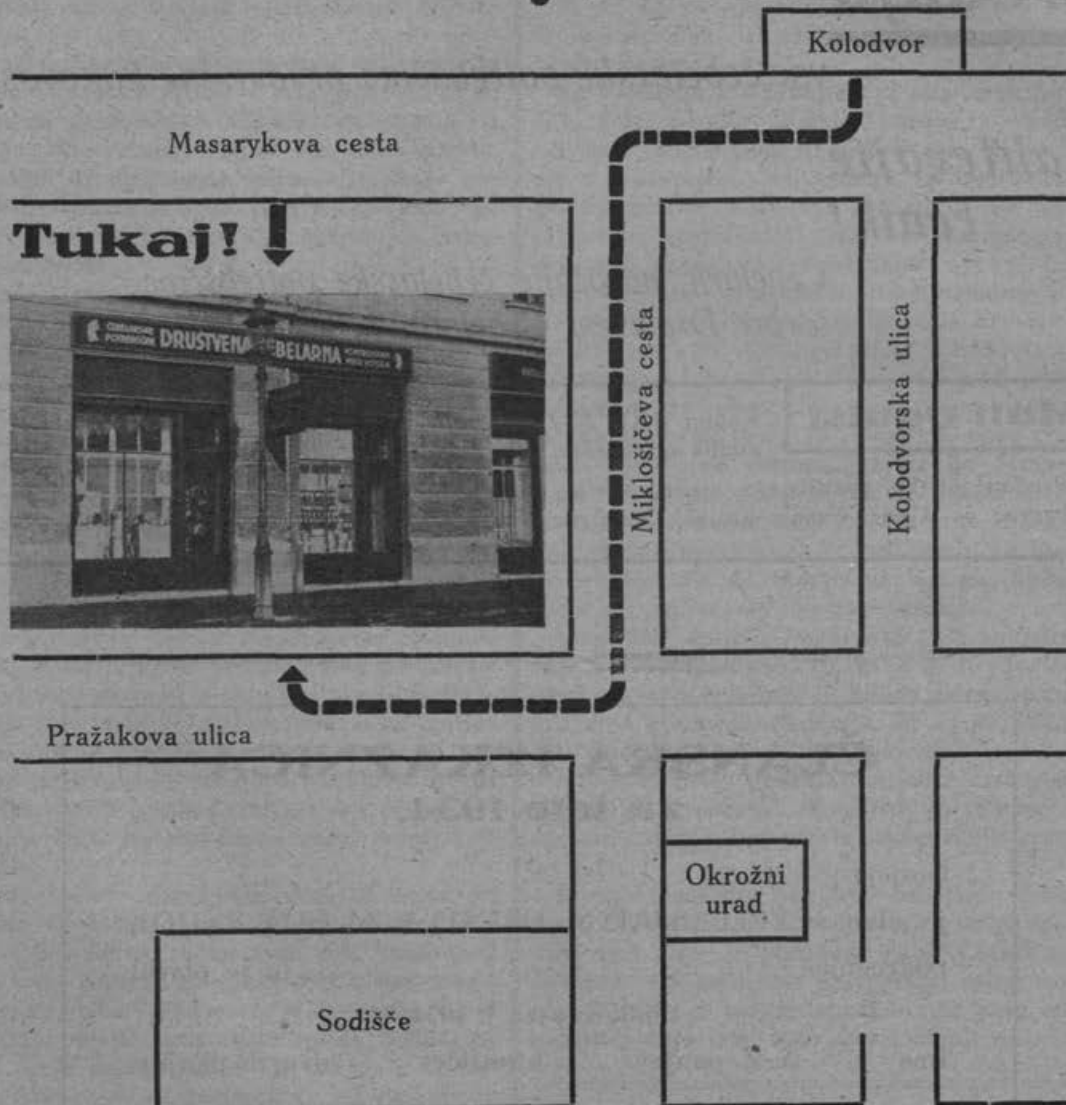
Ima A.-Ž. panjev kranjčev drugih panjev.

Predsednik:

Zig

Blagajnik:

Kje boste kupovali čebelarске potrebnščine ?

**Pomnite čebelarji, da je Društvena čebelarna v Ljubljani,
Pražakova ul. 13 last nas vseh
Podpirajmo zato lastno podjetje!**